

A Képviselő-testület 341/2022. (XII. 15.) sz. kt. határozatának mellélete

MEZŐKOVÁCSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

CIVIL KONCEPCIÓJA

Elfogadva a Képviselő-testület 341/2022. (XII. 15.) sz. kt. határozatával

TARTALOMJEGYZÉK

Preambulum.....	3
I. A civil koncepció célja, feladata.....	3
II. A civil koncepció hatálya.....	4
III. A civil-önkormányzati együttműködés célja.....	4
IV. Együttműködés az önkormányzat és a civil szervezetek között.....	5
V. Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum.....	6
VI. Civil szervezetek támogatása.....	7
VII. A civil szervezetek tevékenységének önkormányzati elismerése.....	7

Preambulum

Az elmúlt több mint két évtizedben végbement demokratikus átalakulás egyik eredménye, egyben kimagasló teljesítménye a civil szervezetek újbóli megjelenése a közéletben, működésüknek stabilizálódása. Az 1990-es évektől kezdődően Mezőkovácsházán is megindult a civil társadalom fejlődése. Az önkormányzat megalakulásával egyidejűleg a civil társadalom egyéb intézményeit (egyesületek, alapítványok, civil szerveződések) is életre hívták a polgárok. Sok magánszemély működött közre a különféle szervezetek létrehozásában vagy kapcsolódott be azok munkájába. Ezek a szervezetek és a bennük tevékenykedő Mezőkovácsházaiak a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesülését szolgálják. A kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, a környezetvédelemben éppúgy szerepet vállalnak, mint a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, a közbiztonság javításában, adományozásokban, karitatív tevékenységekben, hagyományőrzésben, programok szervezésében, és folytatható lenne a sor az élet minden területére kiterjedően. Az önkormányzat és a civil szervezetek közös töről fakadnak, még ha funkcióik, működési jellemzőik egymástól eltérőek is. Mindkét szerveződési formának a civil társadalom nyújt háttérrel, erőforrást és legitimációs bázist. Ezért nem vitatható, hogy az önkormányzatok és a civil szervezetek egymás természetes szövetségesei. Kapcsolatuk és együttműködésük – amely nem feltétlenül attól jó és hatékony, ha vitáktól mentes – minősége jelentősen befolyásolja a város fejlődését, a Mezőkovácsházán élők elégedettségét lakóhelyük köz- és közösségi életével. Az együttműködés általában a helyi közösség érdekében történik, közvetlenül vagy közvetve úgy, hogy az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását elősegíthetik a civil szervezetek, de ez a civil szervezetek autonómiáját, önállóságát ne veszélyeztesse. A magyar civil szektor nélkülözhetetlen szerepet tölt be a közszolgáltatások ellátásában, a lakossági csoportok esélyegyenlőségének biztosításában, a társadalmi szolidaritás megerősítésében, a demokrácia kiteljesítésében. A civil társadalmi párbeszéd elvárás az önkormányzat szintjén. Az önkormányzatnak a feladata a társadalom, a lakosság szolgálata. Szolgálni csak a polgárokkal együtt, a civil társadalmat alkotó szervezetekkel partnerségben lehet. Nincs demokrácia, nincs nemzeti összefogás társadalmi párbeszéd, működő érdek-képviselési rendszer és erős civil társadalom nélkül. A civil szféra olyan emberi értékek megtestesítője, mint a függetlenség, az egyéni kezdeményezés, a pluralizmus és a szolidaritás.

I. A civil koncepció célja, feladata

A Civil Koncepció célja az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatának szabályozása. A kapcsolat jellemzője a kölcsönösség és a sokszínű együttműködés. Az önkormányzat a koncepció elfogadásával teret biztosít a civil öntevékenység számára, hozzájárul a demokrácia fejlődéséhez, és ugyanakkor a szolgáltatások területén alternatívát kínál.

A koncepció feladata, hogy az együttműködésben olyan (szervezeti-, program-, információs-kommunikációs-, finanszírozási-, stb.) automatizmusokat biztosítson folyamatosan, amelyek - a rendszeres és hatékony kapcsolat fontos feltételeként önfejlődésnek adnak teret, fejlesztéseket ösztönöznek. Mindezek alapján az önkormányzat munkájának eredményességét fokozhatja, ha a civil társadalom szervezeteivel való együttműködés és kapcsolat irányelveit,

szabályait, valamint az együttműködés fejlesztésére alkalmazott eszközrendszer jellemzőit egy civil koncepció dokumentálja, foglalja össze. A civil koncepciót elfogadását követően 5 évente felül kell vizsgálni. A civil koncepció alapvető célcsoportjai: egyesületek, alapítványok.

Az egyes ágazati törvények (köznevelési, kulturális, gyermekvédelmi, sport, stb.) lehetővé tették, sőt ösztönzik a civil szervezetek bekapcsolódását a közcélú feladatok ellátásába. Önkormányzatunk partnerségre törekszik a civil szervezetekkel való kapcsolatában. A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek az elemi érdeke és felelőssége. Az eddigi intézményfenntartó önkormányzatok átalakulnak feladatellátó önkormányzatokká, amelyek polgáraik igényeinek kielégítését nem csak az intézmények fenntartásával, hanem a feladat minél olcsóbb és hatékonyabb ellátásával kívánják megoldani. Ebben a feladatellátásban a civil alternatívának egyértelmű helye van.

II. A civil koncepció hatálya

A civil koncepcióban foglaltak kiterjednek Mezőkovácsháza Város Önkormányzatának képviselő-testülete döntéshozatalára, a Mezőkovácsházi Polgármesteri Hivatal tevékenységére, az önkormányzat által fenntartott intézményekre, valamint a civil társadalom azon szervezeteire, amelyek Mezőkovácsháza Város Önkormányzatával együttműködésre lépnek. A civil koncepcióban foglaltak nem vonatkoznak az önkormányzat pártokkal, egyházakkal, fenntartott kapcsolataira.

A civil koncepció időbeni hatálya a koncepció felülvizsgálatáig terjed ki.

III. A civil-önkormányzati együttműködés célja

- Megteremti az együttműködés kereteit.
- Figyelembe veszi a civil szerveződések sokszínűségét, lehetőséget teremt a civil kurázi kiaknázására.
- Tisztázza és szélesíti a kölcsönösen előnyös és hatékony együttműködés lehetőségeit az önkormányzat és a civil szervezetek között.
- Ösztönzi a civil-civil és a civil – vállalkozói szféra együttműködését.
- Lehetőséget teremt a civilek által létrehozott értékek minél jobb kiaknázására.

Minden együttműködés egyik alapfeltétele, hogy a partnerek jól ismerjék egymást, egymás jellemzőit, lehetőségeit. A szektorok közötti együttműködés akkor igazán hatékony, ha

- a szabad partnerválasztás elvén alapul
- tisztázottak a szerepek
- a felek egyenrangúak
- a szabályok világosak és konszenzuson alapulnak
- működik a bizalmi elv
- a kölcsönös érdekeken alapul
- empátiás viszony jellemzi
- nem személyfüggő.

IV. Együttműködés az önkormányzat és a civil szervezetek között

Az önkormányzat, valamint intézményei a kölcsönösség és a partnerség szellemében, a lehető legszélesebb körben együttműködnek a civil szervezetekkel közös érdekeik érvényesítéséért.

- a civil közösségek feladatainak, szakmai szolgáltatások, feladatok hatékonyabb ellátása érdekében,
- innovatív programok, modellkísérletek közös tervezésében és megvalósításában,
- a halmozottan hátrányos, kirekesztett társadalmi csoportok ellátására irányuló koncepciók kidolgozásában, felzárkózás segítésében, esélyegyenlőség elősegítésében, közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítésében és a szakmai programok megvalósításában
- együttműködési megállapodások kötése azon civil szervezetekkel, amelyek közhasznú jogállásuknál fogva részt vállalnak a közfeladatokból.
- *pályázati kiírás esetén önkormányzati vagy civil szervezeti felkérésre közös egyeztetés után a kiírt pályázat beadásával együttműködve támogatassák egymást a település fejlődése és működése érdekében valamint kijelölt célok és programok tekintetében.*

Az együttműködés kialakítását épp úgy kezdeményezhetik a civil szervezetek, mint az önkormányzat és intézményei. Az önkormányzatnak minden esetben gondoskodnia kell arról, hogy a civil szervezetek kezdeményezéseivel érdemben foglalkozzanak az illetékesek. Az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában számít a civil szervezetek közreműködésére. Az önkormányzat nem kíván egyedüli és kizárólagos szereplője lenni azon szolgáltatások üzemeltetésének, amelyekkel a mezőkovácsházi polgárok jólétét, művelődését, oktatását segíti elő. Az ezekhez kötődő programok, tevékenységek ellátását kész az arra alkalmas és ilyen szándékkal fellépő civil szervezetekkel megosztani, közösen végrehajtani.

Mezőkovácsháza Város Önkormányzata a továbbiakban is számít a szervezetek együttműködésére az alábbiakban is:

- a meglévő szolgáltatásrendszerek fejlesztése, a jelentkező új feladatok megoldása, az innovatív, kísérleti programok megvalósítása az érdek-képviselési feladatok ellátása,
- az emberek mindennapi problémáinak megismerése, az élethelyzetükben bekövetkezett változások jelzése, az érintett emberek, közösségek, csoportok véleményének javaslatainak közvetítése,
- vállaljanak szerepet továbbra is a társadalmi hátrányok és a krízishelyzetek mérséklésében, a szervezetek és az emberek közötti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésében,
- segítsék az önkormányzat szakmapolitikai feladatainak megvalósítását a feladatok átvállalásával különösen azokon a területeken, ahol nem épült ki vagy hiányos az állami, önkormányzati szolgáltatások hálózata,
- működjenek közre a szakmapolitikai döntések előkészítésében a koncepciók, jogszabályok véleményezésében, a szakmai programok támogatásában és a döntések hatásainak követésében,
- a szakmai programok megvalósítását segítsék új kezdeményezéseikkel, eszközeikkel és lehetőségeikkel,

- munkaerő-piaci és felzárkóztató programok megvalósításában,
- a helyi pályázatokkal kapcsolatos információkkal,
- a lakosságot és a helyi közösségek tagjait érintő koncepciók, fejlesztési tervek, programok és rendelet tervezetek előkészítésében.

Az információs hálózat rendszerének fejlesztése folyamatos és hosszabb távú feladatot jelent, ezért az önkormányzat együttműködik azon civil szervezetekkel, amelyek részt vállalnak az információk továbbításában, saját hálózatukban és kiadványaikban. Az önkormányzat a kétirányú, nyitott kommunikáció kiépítésében érdekelt. Minden, a mezőkovácsházi lakosság érdekeinek érvényesítéséért aktívan cselekvő szervezet és közösség számára a folyamatos párbeszéd lehetőségét kínálja.

V. Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum

A Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum a bejelentkezésükkel önkéntes együttműködési szándékukat kinyilvánító Mezőkovácsházi civil szervezetek autonóm tanácskozó összejövétele. A fórum a civil szervezetek kapcsolatainak fejlesztését, a közös érdekérvényesítés lehetőségeinek elősegítését, a civil társadalom erőinek összefogását, működésük hatékonyságának javítását szolgálja. A Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum a Mezőkovácsházi Civil Szervezetek rendszeresen ülésező tanácskozó testülete. A két civil fórum közti időszakban munkaterv alapján foglalkozik az időszerű, civil szektort érintő kérdésekkel, az együttműködési lehetőségekkel, a partnerséget alakító kérdésekkel. A szekciók együttműködési szándéka szerint keresi az Nemzeti Együttműködési Alap és az Európai Unió alapjai által teremtett közös pályázati lehetőségeket. Segíthetik a helyi, megyei, regionális és országos, valamint szakmai civil kezdeményezéseket. Működési rendje szerint munkatervet készít és a munkaterv alapján évente legalább két ülést tart. A Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum ülései nyilvánosak. Tanácskozási joggal meghívottak az Ügyrendben megnevezett személyek, valamint a napirend tárgyalásában illetékes külső szakértők, előadók, képviselők. A Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum Elnöksége évente egy alkalommal a Civil Kerekasztal Fórumon kívül mezőkovácsházi társadalmi civil fórumot hív össze, melynek témái között a civil szervezetek és az önkormányzat együttműködésének tapasztalatai és jövőbeni tervei szerepelnek. A fórumot évente A Mezőkovácsházi Civil Kerekasztal Fórum és az Önkormányzat rendezi meg. Az önkormányzat saját – a civil szférát érintő – döntései meghozatalát megelőző időszakban konzultációt kezdeményez a Civil Kerekasztal Fórum civil képviselőivel.

VI. Civil szervezetek támogatása

Mezőkovácsháza Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: Önkormányzat) elismeri és támogatja azt a tevékenységet, amelyet a Magyarországon bírósági nyilvántartásba vett, különösen a mezőkovácsházi székhelyű, illetve országos, regionális, megyei szervezet mezőkovácsházi szervezettel is rendelkező civil szervezetei (alapítványok, egyesületek, közalapítványok, továbbiakban: civil szervezetek) az önkormányzati feladatok megvalósításában, Mezőkovácsháza lakosságát érintő tevékenység

megszervezésében, lebonyolításában, valamint a lakosság helyi közéletbe történő bevonásában vállalnak.

Pénzügyi támogatások:

Az önkormányzat költségvetésében minden évben elkülöníti a civil szervezetek közvetlen pénzügyi támogatását szolgáló költségvetési előirányzatot (civil alap). A civil szervezetek kiszámíthatóbb és átláthatóbb működéséhez az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten, azonos feltételek mellett, vissza nem térítendő – kivételes méltánylást igénylő esetben visszatérítendő - pénzügyi támogatást biztosít.

A támogatás folyósításának feltételeit az önkormányzat e tárgyú rendelete tartalmazza. A Civil Kerekasztal Fórumnak a támogatások odaítélését illetően véleményező, javaslattevő jogköre van.

Szakmai támogatás, szolgáltatások:

A civil szféra speciális jogi és adózási feltételek mellett működik, széleskörű pályázati lehetőségekkel rendelkezik. Az önkormányzat a pályázati lehetőségekről való tájékoztatással, tanácsadással segíti a civil szervezeteket a lehetőségek minél szélesebb körű érvényesítése érdekében. Az önkormányzat intézményeinek munkatársai – szabad kapacitásuk terhére – szakmai segítségnyújtás keretében segíti a civil szervezeteket.

Az önkormányzat a Civil Kerekasztal Fórum üléseihez a Mezőkovácsházi Polgármesteri Hivatal épületében helyiséget és a szükséges infrastruktúrát biztosítja.

Nyilvánosság, tájékoztatás, kommunikáció

Az önkormányzat és intézményei kommunikációs csatornáikon keresztül folyamatosan tájékoztatják a civil szférát az őket érintő hírekről, döntésekről, vállalják a civil szervezetek közérdekű információinak nyilvánosságra hozatalát.

VII. A civil szervezetek tevékenységének önkormányzati elismerése

Mezőkovácsháza Város Önkormányzata elismeri, hogy az önkéntes és civil közösségeken alapuló szektor fontos szerepet tölt be a társadalomban. A civil szektor alapvető jelentőségű a helyi társadalom fejlődésében a közösségi élet melletti elkötelezettség kialakulásában, az önkéntesség fejlődésében. A feladatok megoldásában a civilek által végzett, átvállalt szolgáltatás esetenként gyorsabb és hatékonyabb lehet, más forrásokat is képes bevonni. A helyi demokrácia kiteljesedésének fontos eleme a civil szféra erőssége.

